

Verksamhetsberättelse 2024

Styrelsen och styrelsearbetet

Styrelsen har bestått av

- Roger Bolander (sekreterare)
- Håkan Granbohm (ordförande)
- Mats Jansson (fastighetsansvarig)
- Magnus Croon (ledamot)
- Karin Oknemark (kassör)
- Caroline Sjöström (ringmärkningschef)
- Marie Stridh (ledamot)

Dessutom har Mova Hebert fungerat som sträckräkningsansvarig, utan att sitta i styrelsen.

Sammanlagt 15 styrelsemöten har hållits, dvs 1 varje månad med undantag för juli och december, samt några extra möten för att säkerställa att allt är klart inför årstämman.

Ekonomi och medlemstal

Siffror inom parentes avser 2023.

Antalet medlemmar var 260 (230). Därav hela 37 (23) stycken ungdomar vilket är en glädjande ökning. Det kan delvis tillskrivas att vi har ökat åldern för ungdomsmedlemskap från 18 till 25 år men även att vi har haft flera riktade ungdomssatsningar.

Kassan var 290 tkr vid början av 2024. Det kom att behövas då vi har haft flera pengaslukande projekt under året. Förutom de löpande intäkterna så fick vi extra tillskott i form av donationer och bidrag på 22 tkr. Djurens Vänner och Stockholms Ornitologiska Förening bidrog med 10 tkr vardera. De största löpande intäktsposterna var medlemsavgifter på 46,5 tkr (44 tkr) och övernattningsavgifter 110,5 tkr (99 tkr), även guidningarna bidrog med 30 tkr (26 tkr).

Vid årsskiftet 2024-12-31 fanns totalt 176 tkr (290 tkr) på våra bägge bankkonton.

Vi har haft tre större projekt under 2024, toalett, brandskydd och ringmärkarlabbet. Den största utgiftsposten var uppgradering av vårt brandskydd enligt krav från vår fastighetsägare, Fastighetsverket. Vi hade budgeterat 150 tkr men det kommer att gå på 215 tkr alltså 65 tkr dyrare än vad vi ursprungligen hade beräknat. Av dessa utgifter har 117 tkr betalats under 2024 och 98 tkr ska betalas 2025.

I vår budget fanns även med att bygga en ytterligare toalett i huset. Även toaletten blev ca 15 tkr dyrare än beräknat och gick på 65 tkr. Vårt tredje projekt var en renovering av ringmärkarlabbet, varvid även verkstaden fick en liten uppsnygning. Labbet blev däremot cirka 23 tkr billigare än budgeterat och kostade bara drygt 12 tkr. När vi ändå var gjorde rördragningar för toaletten så gjorde vi en avluftningsventil i krypgrunden eftersom det enligt nyare regler ska finnas för att inte skapa undertryck. Kostnaden på 13 tkr fanns inte i budgeten. Utgifterna för avluftningsventilen, merparten av brandskyddet och toaletten har bokförts som investeringar med en avskrivning på fem år. Renoveringen av ringmärkarlabbet har bokförts som en kostnad.

Vi har varit försiktiga med utgifter på grund av de flera stora projekten men efterhand bedömde vi ändå att vi kunde satsa på vardagsringmärkningen under våren, och senare även under hösten. Arvodet för en vardagsringmärkare under en dryg månad vår respektive höst var totalt 19 tkr.

Några nät gick sönder och vi måste köpa nya men passade även på att köpa några extra inför 2025 när vi ändå beställde med fraktkostnad från utlandet. Det kostade oss 19 tkr. Här fick vi även ett bidrag på några tusen från en medlem.

Resultatet var negativt: -4 567 kr (81 908 kr). Kassaflödesresultatet: - 110 148 kr (+112 390 kr).

Ringmärkning

Under 2024 kunde vi bedriva ringmärkning under både helger och ett flertal veckor under vår- och höstsäsong. Precis som tidigare år har ringmärkningen bedrivits med hjälp av resurser från de egna medlemsleden och vi har välkomnat en del nya assistenter som har hjälpt till under året, väldigt kul!

Ringmärkningen bedrevs från början av april till mitten av november, med ett uppehåll på några veckor under högsommaren. Totalt ringmärktes 3009 fåglar av 61 arter under året och detta är betydligt färre än föregående år, 4200 fåglar av 67 arter, trots en likvärdig ringmärkningsinsats. Detta märktes framförallt på våren då endast 669 fåglar ringmärktes, jämfört med 1389 fåglar under samma period 2023. Vi ringmärkte betydligt

färre av de vanligaste vårfåglarna; lövsångare (127 st), ärtsångare (108 st) och rödhake (53 st) under våren 2024 jämfört med våren 2023 (232 st, 174 st och 168 st).

Under hösten ringmärktes 2340 fåglar och även det var färre än under 2023 då 2811 fåglar märktes. Allra flest fåglar fångades under september månad, 1177 st, och en stor andel av dessa utgjordes av kungsfågel (406 st), svarthätta (188 st) och rödhake (175 st). En art som verkligen utmärkte sig under hösten 2024 var gransångare som blivit märkbart fler i fångsten, totalt fångades 135 st under perioden augusti-oktober jämfört med totalt 47 st under samma period 2023.

De fem vanligaste arterna i fångsten totalt var kungsfågel 747 st, rödhake 375 st, svarthätta 286 st, lövsångare 217 st och gransångare 186 st. Bland de mer ovanliga arterna i fångsten kan noteras en kungsfågelsångare, tre tajgasångare, en busksångare, en mindre hackspett och två mindre flugsnappare.

Kungsfågelsångaren som fångades i oktober.

Ringmärkningen har kontinuerligt rapporterats in på Artportalen och en kort redogörelse, oftast i kombination med trevliga fotografier på ringmärkta fåglar, har även skrivits i fågelstationens dagbok eller i ett inlägg på fågelstationens Instagramkonto.

Numera finns även möjlighet att titta närmare på ringmärkningsdata på följande sida: <https://www.landsort-birds.se/charts11/index.php> där det går att söka fram års- och dagssummor för arter, samt alla ringmärkta arter för ett visst år.

I november representerade ringmärkarna Caroline, Liam och Viggo fågelstationen på ett nationellt ringmärkarmöte som Ringmärkningscentralen arrangerade på Naturhistoriska riksmuseet. Mötet syftar bland annat till att utbyta erfarenheter fågelstationer och ringmärkare emellan och var både givande och väldigt trevligt!

Guidningar

Under säsongen 2024 har föreningen erbjudit 25 öppna guidningar i programmet. Då vi haft ringmärkning på vardagar så har vi provat att erbjuda öppna guidningar varje onsdag under hösten, under september och oktober fanns det åtta öppna guidningar förlagda på onsdagar. Intresset har dock varit svalt men det har varit ett bra sätt att styra de privata guidningarna till just dessa tider. Utöver de inplanerade guidningarna har åtta privata guidningar genomförts.

Intäkterna för guidningar landade på 29 640 kr, vilket är en ökning med 3740 kr jämfört med föregående.

Sträckräkning

Under våren (utsök i Artportalen 1/1-15/6) har sträckräkning genomförts under 65 dagar. Sammantaget noterades 150 arter eller annan taxonomisk nivå (t. ex ob. Islom eller bo/bergfink) som sträckande. Sammantaget registrerades åtta arter med dagssumma (per inmatad observation) på över 1000 fåglar: alfågel (29/3 och 4/4), ejder (29/3-31/3 och 4/4), kärrsnäppa (24/5), sjöorre (8/4, 11/4 och 27-30/4), storspov (24/4), med 1 138 fåglar, vilket är nytt sträckrekord för Södermanland och tredje högsta siffran för Stockholms rapportområde, svärta (28/4-30/4) och vitkindad gås (19/5).

Bland sällsyntheterna under vårsträcket kan biätare, bredstjärtad labb, brushane, domherre, drillsnäppa och nattskärpa och skärfläcka nämnas som alla observerades med enbart en observation (som sträckande).

Under hösten (16/6-31/12) har sträckräkning genomförts under 125 dagar. Under höststräcket (16/6-31/12) registrerades 167 arter eller annan taxonomisk nivå. Sammantaget registrerades tolv arter med dagssumma (per inmatad observation) på över 1000 fåglar: alfågel 3000 st. den 28/10, bläsand vid 9 datum mellan 17/9 och 10/10. Toppnoteringar den 8/10 med 60 029 st (faktiskt nytt svenskt rekord, enligt vad som kunnat utrönas). Bläsgås observerades med mer än 1000 individer vid ett tillfälle (9/10) med 1050 sträckande fåglar. Kärrsnäppa (7/7), kricka 8/10, ob. fisk-/silvertärna vid två tillfällen, (25/7 och 27/7), prutgås vid ett tillfälle (8/10) ringduva vid två tillfällen

(29/9 och 2/10), sjöorre under tre dygn (16/8, 3/9 och 10/9). Sjöorren visar en topp i observationerna 3/9 med 2 139 individer. Stjärtand den 24/9, storskarv vid två tillfällen (5/9 och 21/9), sådesärta vid två tillfällen (5/9 och 8/9) och vitkindad gås under tre dygn (2/10 8/10 och 9/10).

Bland de mindre observerade arterna (under höststräcket) kan brun glada, fjällabb, kohäger, lappspurv och sandlöpare nämnas som alla observerades med en observation.

Ljudinspelningar

Två medlemmar driver på eget initiativ aktiviteter för inspelning och identifiering av fågelläten vid fågelstationen.

Alan Dalton har monterat inspelningsutrustning (Nocmig) på fågelstationens tak och spelar in ljud från solnedgång till soluppgång och konstaterar att 2024 var ett utmärkt år för nattlig migration vid Landsort, särskilt under vårmånaderna. Mars började bra med Snöspurv, flera Sothöna och höga antal Koltrast. I april sågs ett stort antal fåglar som rörde sig över huvudet i mörkret, med tusentals Rödvingar och Taltrast registrerade. Höjdpunkter under denna månad inkluderade en Lappspurv och 4 Kaspisk trutar. I slutet av april hade nästan 14 000 fåglar registrerats. Maj var typiskt tyst, men över 1100 Vitkindad gäss var en bra avkastning. Två Nattskärror var inte oväntat, men mindre var det en underbar Smådopping som var det första nattliga rekordet av denna art!

Tidigt på hösten sågs ett fint urval av vadare passerade över huvudet, 3 Mindre Strandpipare var höjdpunkten. En Rörhöna var ett fint julirekord. Augusti gick snabbt, med massor av vadare. Det var en fantastisk månad för Grå Flugsnappare, med 471 registrerade fåglar. Den otvivelaktiga höjdpunkten var en fantastisk summa av 779 Trädpiplärka inspelade på natten, vilket slog sönder de tre föregående årens totalsummor. September fick en fantastisk start, med min första nattliga Fjällpipare skiva! Passagen var stadig i september, med ett härligt utbud av arter. Oktober var dock extremt lugn. Detta berodde delvis på hårda vindar under större delen av månaden, vilket gjorde det mycket svårt. När jag skriver håller jag fortfarande på att kolla igenom den sena delen av hösten, det verkar som om många traster saknas, kanske på grund av mycket mildt väder under senhösten. Förhoppningsvis kommer dessa fåglar att plockas upp i november ljud!

För den intresserade finns detaljerade räkningar att se på den holländska hemsidan trektellen.nl. 2025 kommer jag att avsluta det sista året av min studie av nattlig migration, det har varit en mycket intressant plats att övervaka fåglar på natten! (Alan Dalton)

Lars-Åke Svärdsten har på fågelstationen monterat utrustning för kontinuerlig inspelning och automatisk identifiering av arter. BirdNET-Pi-datorn har varit igång för tredje året och i slutet av 2024 hade drygt 600 000 inspelningar gjorts. Under hösten har vi installerat en mikrofonförstärkare som förhoppningsvis ska göra fåglarnas läten tydligare. En och annan intressant observation som andra har rapporterat har också fångats upp av systemet. I medeltal görs 60-65 besök på webbsidan varje dag. Mer om tekniken och resultaten finns att läsa på föreningens hemsida (landsort-birds.se/pages/birdnet.php) (LÅ Svärdsten)

Stationen

Under 2024 fick ringmärkningslabbet en ordentlig uppfräschning. I samband med brandskyddsprojektet byttes taket ut till ett brandsäkert material, väggar och golv målades och väggen mot förrådet isolerades. Ett draperi för att avgränsa den inre förrådsdelen sattes upp, men den största förändringen för ringmärkarna var att de gamla lysrören byttes ut mot en ny armatur över ringmärkningsbordet för att ge både bättre belysning och bättre färgåtergivning.

Eftersom stationens radiatorer var brandfarliga, energislukande och inte speciellt miljövänliga har dessa under året bytts mot nya, oljefyllda radiatorer. I källarens verkstadsdel har också nya radiatorer och lysrör installerats och en hel del gammal bråte rensats ut.

Bygget av en ny, liten toalett i hallen har under året avslutats och den har blivit mycket uppskattad av medlemmarna!

Under byggnationerna samlades det en hel del grovsopor utanför stationen och flera medlemmar hjälptes en vårdag åt att transportera dessa till Norrhamn och ombord på grovsopbåten.

Under sommaren hyrdes två rum på stationen ut till Svedtiljas personal.

I september besökte journalisten Po Tidholm och fotografen Peter Hoelstad fågelstationen. De var med på ringmärkningen en hel dag för att samla material till utställningen "Vittnesmål från de nya klimatzonerna", som ska visas runt om i Sverige.

För en tid sedan utfördes en brandbesiktning av fågelstation vilken påkallade en del åtgärder för att förbättra brandskyddet i byggnaden. I somras sattes nya dörrar inte till rum 3 och 4 och under hösten har väggarna i den norra halvan kompletteras med extra gipsskivor samt dörrar försetts med brandlister och dörrstängare, så att rummen nu är separata brandceller. I samband med detta har det också målats om ,lagts nytt golv i hall och allrum samt att den gamla elen byts ut. Visst arbete kvarstår vilket åtgärdas under 2025.

Det är många som har uppmärksammat fågelstationens instagramkonto och det har nu 747 följare. Det är ringmärkarna som sköter inläggen där.

Ungdomsverksamhet

Vad gäller ungdomsskådningen på Landsort anordnade Stockholms Fågelklubb inom Fältbiologerna tillsammans med Stof en ungdomshelg 25-27 okt. Med hela 13 deltagare blev resan lite av en succé med arter som kungsfågelsångare, prutgås, svart rödstjärt, mm. En artikel kring helgen publicerades i FISTen 4/2024. Enstaka ungdomar har även besökt ön på egen hand under året.

Närmaste framtiden

På den lite mer roligare sidan, ser vi fram mot att flera unga skådare kommer att besöka fågelstationen i början av maj (Ungdomsskådarna Birdlife och Stof's ungdomssektion). Vi hoppas det kan locka några yngre skådare att bli bitna av Landsort och föreningen.

Vindkraftsprojektet på Långgrund

Planerna på att bygga en gigantisk vindkraftpark med över 300 st vindkraftverk som är 335 meter höga längs Sörmlands- och östgötakusten är definitivt stoppade då regeringen i mars 2024 beslutade att avslå vindkraftparken på Långgrund söder om Landsort. Detta i enlighet med vad försvaret, berörda kommuner, Naturskydds-föreningen, Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Sörmland och lokala ornitologer krävt på grund av den stora miljö- och säkerhetsmässiga påverkan vindkraftparken orsakat om den byggts.